

Ibestad kommune
- hvor alt er mulig

► Kommuneplanens arealdel 2023-2034 Planprogram

Forslag til endringer i planprogrammet etter offentlig høring og planvarsel, 09.11.22

Oppdragsnr.: 52203707 Dokumentnr.: 1 Versjon: 2 Dato: 2022-11-09

Oppdragsgiver: Ibestad kommune
Oppdragsgivers kontaktperson: Trond Hansen
Rådgiver: Norconsult AS, Skoleveien 1, NO-9407 Harstad
Oppdragsleder: Børge Weines
Fagansvarlig: Lars André Uttakleiv
Andre nøkkelpersoner: Anne Cathrine Schistad, Herbjørg Arntsen

2	2022-11-09	Planprogram til vedtak etter høring	acs	boewei	boewei
1	2022-08-25	til høring og offentlig ettersyn			boewei
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Innhold

1	Bakgrunn og hensikt	4
1.1	Innledning	4
1.2	Formålet med rulleringen og fokusområder	4
1.2.1	<i>Bakgrunn for planarbeidet</i>	4
1.2.2	<i>Fokusområder</i>	4
2	Føringer for planarbeidet	5
2.1	Nasjonale og regionale føringer	5
2.2	Kommunale føringer	5
2.2.1	<i>Samfunnsdel med arealstrategi</i>	5
2.2.2	<i>Gjeldende arealplaner</i>	6
2.3	Bærekraftsmål	6
2.4	Andre føringer og kunnskapsgrunnlag - utviklingstrekk Ibestad kommune	7
3	Gjennomføring av planarbeidet	9
3.1	Planprosess og medvirkning i korte trekk	9
3.2	Krav til arealinnspill	10
3.3	Behandling av arealinnspill	10
3.3.1	<i>Grovsiling</i>	10
3.3.2	<i>Konsekvensutredning av enkeltområder - finsiling</i>	10
3.4	Organisering og politisk forankring	11
3.5	Informasjon og medvirkning	11
4	Utredninger og analyser i planarbeidet	12
4.1	Friluftslivskartlegging	12
4.2	Arealregnskap	12
4.3	Konsekvensutredninger (KU)	13
4.4	Samfunnssikkerhet, ROS-analyser	13
5	Fremdrift	14
5.1	Planprosessen og fremdrift i korte trekk	14

1 Bakgrunn og hensikt

1.1 Innledning

Kommuneplanen er kommunens viktigste styringsverktøy for å ivareta nasjonale, regionale og kommunale mål, interesser og oppgaver. Kommuneplanen består av to deler: samfunnsdelen (samfunnsplanen) og arealdelen (arealplanen). Kommuneplanens samfunnsdel tar stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet. Arealdelen viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruken, og er juridisk bindende.

Kommuneplanen skal rulleres jevnlig, slik at planen holder seg oppdatert i forhold til utviklingen i samfunnet.

Planprogrammet gjør rede for formålet med planarbeidet og planprosessen med frister og deltakere, samt opplegget for medvirkning. Planprogrammet skal sikre en oversiktlig, forutsigbar og effektiv planprosess, hvor myndigheter, innbyggere og andre interesserte medvirker i planarbeidet fra begynnelsen av. Programmet redegjør også for relevante og viktige temaer, samt fokusområder, som skal behandles og vurderes.

Forslag til planprogram lå til høring i perioden 26.08.22 - 21.10.22. Dette dokumentet utgjør endelig program.

1.2 Formålet med rulleringen og fokusområder

1.2.1 Bakgrunn for planarbeidet

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt av kommunestyret i 09.06.2016. Planen legger føringer for formål og bruk av landarealene i kommunen, men planarbeidet tok ikke for seg utmarksdelen og fritidsbebyggelse.

Kommunens sjøarealer inngår i interkommunal Kystplan II for Sør- og Midt-Troms og er vedtatt 14.11.2019.

Gjeldende samfunnsdel for perioden 2020-2032 ble vedtatt av kommunestyret 11.06.2020. Samfunnsplanen vektlegger FNs bærekraftsmål, og har som premisse at målene skal legges til grunn for samfunnsutviklingen i kommunen. I tillegg til de tre hovedmålene: *økt sysselsetning*, *gode tjenester* og *global bærekraft*, inneholder samfunnsplanen en arealstrategi som gir direkte føringer for rulleringen av kommuneplanens arealdel.

Vedtatt om rullering av kommuneplanens arealdel ble gjort av kommunestyret i sak 7/22 i møtet 03.03.2022.

Norconsult er engasjert av Ibestad kommune for å bistå med planarbeidet og gjennomføring av prosess.

1.2.2 Fokusområder

I kommunestyrets vedtak ble det lagt til grunn at rulleringen av kommuneplanens arealdel kun skal omfatte landarealene, og skal gjøres i samsvar med arealstrategien i kommuneplanens samfunnsdel. Hovedfokus for rulleringen skal derfor være utmarksdelen av kommunen, samt fritidsbebyggelse. I tillegg skal arealplanen justeres slik at den er i tråd med samfunnsplanen, og oppdateres iht. nye overordnede føringer og krav. Dette gir grunnlag for følgende fokusområder i rulleringen:

- **Bærekraft - FNs bærekraftsmål**
- **Utmark og friluftsliv**
- **Fritidsbebyggelse**
- **Arealregnskap**

2 Føringer for planarbeidet

2.1 Nasjonale og regionale føringer

Foruten plan- og bygningsloven, med tilhørende forskrifter og veiledere er de mest sentrale nasjonale føringene for planarbeidet blant annet:

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen
- Statlige planretningslinjer for klima og energiplanlegging og klimatilpasning
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig --, areal og transportplanlegging
- Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging
- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag

De mest sentrale regionale føringene for arbeidet er:

- Fylkesplan for Troms 2014 - 2025
- Regional transportplan for Troms 2018 - 2029
- Regional plan for landbruk i Troms
- Regional plan for handel og service i Troms
- Regional forvaltningsplan vannregion Troms
- Regional plan for friluftsliv, vill- og innlandsfiske Troms 2016 - 2021

2.2 Kommunale føringer

2.2.1 Samfunnsdel med arealstrategi

Samfunnsplanen vedtatt i 2020, inneholder en arealstrategi som er førende for rulleringen av arealplanen. Arealstrategien inneholder følgende føringer som er sentrale premisser for rulleringen:

- **Hovedfokus skal være på utmarksdelen av kommunen.**
- Sjøarealene skal fortsatt inngå i kystzoneplan for Midt- og Sør-Troms.
 - Virksomhet og utvikling ved/på sjøen må ses i sammenheng og samordnes med tiltak på land.
- Industri skal etableres innenfor eksisterende områder, ev. som utvidelser av disse.
- Områder med mulige utvinnbare mineraler og råvarer skal sikres.
 - Omfatter også omkringliggende områder for adkomst, drift- og frakt m.v.
- Arealbruken skal støtte utvikling av landbruket. Kjerneområder for landbruket skal bevares, jordvernet skal ivaretas og skogressurser skal bevares.
- Havnene skal beholdes og videreutvikles. Aktiviteter og infrastruktur (naust og fritidsboliger) skal lokaliseres i tilknytning til eksisterende havner, men **må ikke forhindre utvikling og hensiktsmessig havnedrift.**
- Trafikksikkerhet, trafikkavvikling og miljøet langs vegnettet skal vektlegges. Gange, transportsyklisme og kollektivtransport skal fremmes gjennom trafikksikre løsninger for en størst mulig del av befolkningen.

- Arealdelen skal åpne for nye boligtyper som kan bidra til å re-etablere et velfungerende boligmarked, herunder småhus, mikrohus og lignende konsepter.
- Bolyst er satt på kommunens agenda. Boligutbygging og fortetting, vil bli sett i sammenheng med utvikling og vekst av næringsvirksomhet som skjer i kommunen. Nyetableringer vil bli balansert mot andre arealhensyn som er gitt prioritert i planarbeidet.
- Arealdelen skal legge til rette for bevaring av kulturlandskap, naturmangfoldet og friluftsliv.
- Fritidsboliger ønskes primært etablert i felt med tilhørende og allerede etablert infrastruktur (vei, vann, avløp, el og bredbånd).
- Klimatilpasning, naturmangfold, miljø, samfunnssikkerhet, folkehelse og universell utforming skal vektlegges ved utbygging og utvikling av eksisterende områder og ved event. ny etablering/utbygging.
- Kulturminneplan (KIK) – Kommunens arbeid med planen ses i sammenheng med arealvurderinger i kommuneplanen, heri vurdere om bruk av hensynssone c) med bestemmelser er aktuelt.

2.2.2 Gjeldende arealplaner

Gjeldende kystplan skal videreføres og omfattes ikke av rulleringen.

Gjeldende reguleringsplaner skal ivaretas gjennom rulleringen. Arealplanen skal oppdateres slik at gjeldende reguleringsplaner inngår.

Følgende deler av gjeldene arealplan skal i utgangspunktet videreføres i ny plan:

- Oppdatering og videreføring av avsatte utbyggingsområder. Områder med eksisterende fritidsbebyggelse i utmark skal identifiseres og avsettes i plankart. Føringer for eventuell fortetting eller utvidelser av etablerte områder skal vurderes.
- Videreføring av områder båndlagt for mineralressurser.
- Videreføring av landbrukets kjerneområder.
- Ivaretagelse av viktige hensynssoner skal oppdateres og videreføres (fareområder, landbruk-, kultur- og naturverdier m.m.)

2.3 Bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål ble vedtatt høsten 2015. Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. FNs bærekraftsmål er dermed tatt inn som en viktig del av grunnlaget for kommunal planlegging gjennom Nasjonale forventinger til nasjonal og regional planlegging 2019-2023.

FNs 17 bærekraftsmål skal fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft og er verdens felles arbeidsplan for å sikre sosial rettferdighet, god helse, stanse tap av naturmangfold og klimaendringer (*Figur 1*).

Figur 1 FNs Bærekraftsmål.

I kommuneplanens arealdel vil FNs bærekraftsmål være et gjennomgående tema som det skal jobbes med på alle nivå. Det er et mål at kobling mot FNs bærekraftsmål skal være en rød tråd som er gjennomgående og tydelig i planprosess og plandokumenter.

Hvilke av FNs bærekraftsmål som er relevante og aktuelle i kommuneplanens arealdel skal avklares gjennom prosessen og forankres i det ferdige planforslaget.

Konsekvensutredningen vil ha et eget punkt hvor det vurderes om og i hvor stor grad tiltakene bidrar til bedring for klima, natur, sosial og økonomisk bærekraft iht FNs bærekraftsmål. Bærekraftmålene tas med i en samlet vurdering av planens konsekvenser for miljø og samfunn.

2.4 Andre føringer og kunnskapsgrunnlag - utviklingstrekk Ibestad kommune

Befolkning og boliger

Statistisk sentralbyrå (SSB) gir følgende informasjon om befolkningen i Ibestad kommune (ssb.no):

- Kommunen hadde per 01.01.2022 totalt 1289 innbyggere.
- 42% av befolkningen i 2021 var over 60 år.
- 77% av sysselsatte er bosatt i kommunen.
- Framskrivning av folkemengde fram til 2050 er det beregnet en utvikling av innbyggertallet til 1324, men fortsatt vil en stor del av befolkningen bestå av eldre over 67 år (om lag 36%).

Ifølge SSBs arealprofiler, som er basert på opplysninger i matrikkelen, ble det i perioden 2017-2021 oppført 14 nye boliger i kommunen. 35% av alle kommunens boliger er i områder som er definerte som tettsteder, og består i all hovedsak av eneboliger. Kommunen disponerer omtrent 7% av det totale antallet boliger.

Per i dag er det blant annet ferdig regulerte boligtomter i Hamnvik og på Sørrollnes. En innledende vurdering tilsier at antallet tomter her er nok til å møte etterspørselen etter nye boligtomter de neste 10 årene.

Innen gjeldende plan er det hjemmel for boligutbygging også rundt Engenes samt i svært beskjedent omfang i LNF-områder i hele kommunen. I forbindelse med utvidelsen og oppgradering av Engenes havn, samt vekst i flere næringer omkring havna, vil planarbeidet omfatte vurderinger av boligsituasjonen i området.

Rullering av kommuneplanens arealdel har derfor ikke nye boligområder som et fokusområde. Strykkes

Samiske interesser

Innen Ibestad kommune er det ikke etablert reindriftsvirksomhet. Det er kjente og registrerte freda samiske kulturminner fra den tiden det var reindrift med bosetning i kommunen. Planarbeidet skal generelt sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Konsultasjon etter Sameloven ivaretas av kommunen parallelt med planarbeidet.

Fritidsbebyggelse

Det er de senere år regulert inn flere nye områder til fritidsbebyggelse, som ikke er utviklet og/eller bebygd. Med andre ord er det mange ledige tomter til fritidsbebyggelse både på Rolla og Andørja, og behovet for nye felt er lite/fraværende. I perioden 2017-2021 ble det etablert 6 nye fritidsboliger i Ibestad kommune (ssb.no).

Det er imidlertid behov for å få oversikt over og lagt føringer for områder med eksisterende hytter og tilgjengelig infrastruktur i utmark. Per i dag ligger mange hytter i LNF-områder, noe som gir utfordringer og ofte medfører dispensasjonssøknader.

Friluftsliv og rekreasjon

Store deler av kommunens areal består av utmark, naturområder og fjell. Tilgangen på natur er god for de aller fleste innbyggerne: 98% har tilgang til nærturterreng. 87% av innbyggerne i tettstedene har under 200m til rekreasjonsareal på minst 5 dekar.

64% av strandsonen er klassifisert som potensielt tilgjengelig. Ifølge SSBs arealprofil ble det i perioden 2017-2021 registrert 8 nye bygg i strandsonen, og det er opplyst om 4 innvilgede dispensasjoner i strandsonen i 2020.

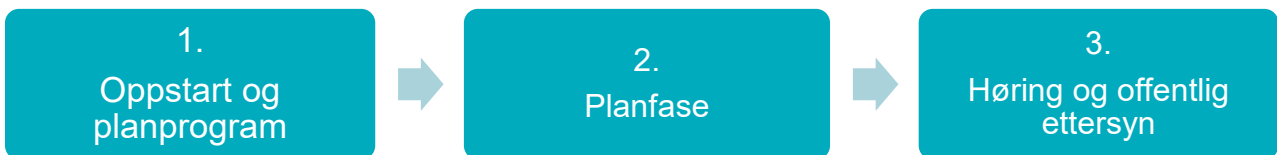
3 Gjennomføring av planarbeidet

3.1 Planprosess og medvirkning i korte trekk

Arbeidet med kommuneplanens arealdel er en prosess som forutsetter medvirkning fra hele samfunnet. Det skal legges til rette for medvirkning og involvering fra innbyggere i alle aldre, næringsliv, interesseorganisasjoner, samiske interesser, politikere og berørte myndigheter. Statlige og regionale myndigheter involveres gjennom planforum og formelle høringsprosesser. I tillegg kan det ved behov gjennomføres egne møter med regionale og statlige myndigheter for ytterligere orientering og drøfting av planforslaget og planfaglige tema.

Medvirkning for å få best og bredest mulig lokal kunnskap, vil bl.a skje under friluftslivskartleggingen. Det er løpende orientering og diskusjon i Formannskapet omkring arbeidet og fremdriften med rullering av KPA.

Proessen kan deles i tre faser med ulik mulighet for medvirkning og deltakelse:

1. Varsel om oppstart og høring av forslag til planprogram

Oppstart av rullering av kommuneplanens arealdel meldes samtidig som planprogrammet sendes på høring. Planprogrammet synliggjør mål og rammer for planarbeidet. I denne perioden er det viktig å komme med innspill til fokusområdene og temaer som skal utredes samt prosess, disse omtales i programmet.

Innspill om ny eller endret arealbruk skal også sendes inn i denne fasen. Ibestad kommune ønsker hovedsakelig innspill som er direkte knyttet til fokusområdene. Prosessen utelukker likevel ikke innspill om områder som er viktige å ta vare på, byggeområder som bør vurderes tatt ut og forslag til nye byggeområder m.m.

Det vil bli arrangert åpne møter i tillegg til at saken fremmes for behandling i politiske råd og utvalg.

2. Planfase

I planfasen vil innspill til planprogram og melding om oppstart vurderes og behandles. Planprogrammet fastsettes av kommunestyret.

Det vil gjennomføres befaringer og møter etter behov.

I planfasen vil det gjennomføres utredning av fokusområdene, og behandling av arealinnspill. Hovedtyngden av arbeidet vil foregå internt i kommunen, med deltakelse fra alle sektorer, men det kan også være aktuelt med møter og idedugnader med ulike tema hvor referansegrupper eller direkte berørte parter involveres.

3. Høring og offentlig ettersyn av planforslaget

I høringsfasen presenteres planforslaget, bestående av plankart, bestemmelser og beskrivelse med tilhørende mål, strategier og vedlegg.

Det ferdige planforslaget sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn etter behandling i formannskapet. I høringsperioden kan alle berørte parter, interesserte, organisasjoner og myndigheter uttale seg om planforslaget. Det åpnes ikke for nye arealinnspill i denne perioden.

3.2 Krav til arealinnspill

Arealinnspill bes sendt inn på eget skjema som legges ut på kommunens nettsider. Bruk av standardskjema gir forutsigbarhet, og sikrer tilstrekkelig og lik informasjon om de ulike innspillene. Dette er viktig for å kunne vurdere omfanget av forslaget/innspillet, og klargjøre behovet for utredninger. I skjemaet må det fylles ut informasjon om blant annet:

- Arealformål – beskrivelse av ønsket endring, med forslag til formål/bruk.
- Beliggenhet, størrelse, tetthet, avgrensing på kart.
- Informasjon om berørte eiendommer og grunneiere.
- Type arealer som blir berørt og forventet konflikt.
- Adkomstløsning, forventet trafikkmengde.
- I hvilken grad ivaretas kommunens arealstrategi?
- Hvilke bærekraftsmål omfattes av innspillet?

3.3 Behandling av arealinnspill

Innsendte innspill vurderes i en helhetlig sammenheng, opp mot behov og samfunnsnyttene, og sammenholdt med fokusområder, lokale og overordnede føringer. Behandlingen av arealinnspillene vil følge til politisk behandling, sammen med planforslaget. Det vil ikke bli sendt ut svar til den enkelte ut over en bekreftelse på at innspillet er mottatt. Behandlingen av de enkelte innkomne merknader vil bli listet og kommentert i et eget kapittel i beskrivelsen som legges ut til offentlig ettersyn i fase 3.

Innspill om ny eller endret arealbruk (arealinnspill) vil bli vurdert gjennom planprosessen. I alle faser helt fram til endelig vedtak av kommuneplanen kan arealinnspill bli tatt ut.

3.3.1 Grovsiling

Alle arealinnspill skal gjennom en grovsiling. Hensikten er å skille ut de innspillene som åpenbart er i strid med nasjonale og regionale føringer, samt kommunens arealstrategi og planarbeidets fokusområder. Grovsilingen skal gjøre planarbeidet mer målrettet, og at utredningsarbeidet ikke blir mer omfattende enn nødvendig. Grovsilingen er ikke en konsekvensutredning, og vurderingene vil være på et overordna nivå. **Grovsilingen behandles politisk samtidig som planprogrammet blir fastsatt.**

3.3.2 Konsekvensutredning av enkeltområder - finsiling

Arealinnspill som tas med videre fra grovsilingen vil bli konsekvensutredet. Her vurderes hvert enkelt område nærmere etter gitte, fastsatte kriterier. Hensikten er å eliminere konfliktfylte områder og områder med stor negativ konsekvens.

Konsekvensutredningen skal beskrive virkninger for miljø og samfunn for alle nye områder for utbygging og vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder. Konsekvensutredningen gjennomføres i ett skjema for hvert innspill, som gir en helhetlig oversikt over vurderingen. Her vil nøkkelinformasjon om innspillet og vurdering av konsekvenser for miljø og samfunn framgå.

Som en del av konsekvensutredningen kan det være aktuelt å utrede eller anbefale alternativer til konkrete utbyggingsforslag. For eksempel kan et alternativ være å bygge ut mindre deler av et foreslått område, endre avgrensning eller formål.

3.4 Organisering og politisk forankring

Hovedvekten av arbeidet gjennomføres internt i kommunen i samarbeid med Norconsult. Aktuelle myndigheter, næringsliv, interesseorganisasjoner, og andre aktuelle aktører skal bli involvert der deres interesseområde blir berørt.

For å sikre politisk forankring vil forslag til planprogrammet behandles politisk før det legges ut til høring. **Formannskapet orienteres og diskuterer løpende og i hvert møte, arbeidet med kommuneplanen.**

Høring av planprogrammet gjøres samtidig som det annonseres varsel om oppstart av planarbeidet.

Den øvrige prosessen vil følge kravene til politisk behandling slik det fremkommer i plan- og bygningsloven kap. 11, med behandling før offentlig ettersyn og merknads- og sluttbehandling før kommunestyret gjør endelig vedtak.

3.5 Informasjon og medvirkning

Gjennom hele prosessen vil informasjon om planarbeid, politiske føringer, aktuelle tema og problemstillinger, samt muligheter for medvirkning m.m. være tilgjengelige på hjemmesiden til Ibestad kommune.

Det vil bli holdt informasjonsmøter ved oppstart av planarbeidet i forbindelse med varsel om oppstart og ved offentlig ettersyn av planforslaget. I tillegg vil det bli gjennomført egne temamøter fortløpende gjennom planprosessen. Se også kap. 5.1 for oversikt over planprosessen.

Annonsering og kunngjøringer vil skje via kommunens nettsider, samt i lokalavis.

4 Utredninger og analyser i planarbeidet

For at utformingen av den reviderte arealplanen skal være aktuell og realistisk er det nødvendig med et så godt kunnskapsgrunnlag som mulig. Flere problemstillinger og temaer skal vurderes ut fra allerede kjent kunnskap og statistikk, **relevante fagportaler og kartbaser**. For enkelte områder ved planarbeidet er det behov for utredninger og avklaringer. Innenfor fokusområdene for rulleringen av arealdelen vil det være behov for å gjøre flere utredninger og avklaringer.

Planbeskrivelse vil redegjøre for planens formål, hovedinnhold og virkninger. Alle fagtemaer behandles i konsekvensutredningene og omtales i planbeskrivelsen. Fokusområdene gis særlig vurdering. Når det tilrettelegges for nye områder til utbyggingsformål eller vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder, blir disse konsekvensutredet og de samla konsekvensene oppsummeres i planbeskrivelsen.

4.1 Friluftslivskartlegging

Hensikten med å klassifisere og verdsette friluftsområder er å tydeliggjøre hvilke friluftslivsområder som finnes i kommunen og verdsette disse. Dette er en grunnleggende forutsetning for å kunne forvalte kommunens friluftslivsområder i tråd med kommunens overordnede mål om å sikre miljøet og en bærekraftig utvikling. Det er også en forutsetning for arealstrategiens mål om å ivareta bevaring av områder for friluftsliv.

Kartleggingen skal gjennomføres i tråd med Miljødirektoratets veileder «*Kartlegge og verdsette friluftslivsområder*», slik at det kan etableres som temakart i den nasjonale databasen Naturbase. De kartlagte områdene skal også danne utgangspunkt for hensynssoner i arealplanen.

Kartleggingen og verdsettingen gjennomføres av en administrativ arbeidsgruppe. Referansegrupper benyttes til kvalitetssikring. I referansegruppa inngår lag- og foreninger, interesseorganisasjoner samt barne- og ungdomsskole **og Midtre Hålogaland friluftsråd**.

4.2 Arealregnskap

Arealer i kommunen er en begrenset ressurs og for å holde oversikt over arealene trenger man et regnskap. Arealregnskapet vil kunne vise hvilket utbyggingspotensial som allerede ligger i gjeldende arealplan, og gir grunnlag for en reell vurdering av faktisk behov ved rulleringen.

Arealregnskapet vil ta utgangspunkt i eksisterende situasjon og vil kunne omfatte oversikt over bebygd og ubebygd areal. Arealregnskapet skal **redegjøre for:**

- Oversikt over nåværende og framtidige områder avsatt til utbyggingsformål i kommuneplanens arealdel (hentet fra kommuneplanens plankart).
- Oversikt over utbyggingspotensial i nåværende og framtidige byggeområder, og en oversikt over arealbruk i disse områdene i dag (hentet fra arealressurskart).
- Oversikt over forventet, fremtidig boligbehov (basert på f.eks. SSB sine befolkningsprognoser, gjennomsnittlig antall beboere per bolig og prognoser for fremtidig snittalder i kommunen), sett opp mot dagens boligstruktur (matrikkelen eller SSBs data om boligmasse). Tilsvarende oversikt over behov for næringsområder (lokale vurderinger).
- Oversikt over hvordan utbyggingspotensialet fordeler seg på delområder i kommunen (administrativ oppdeling eller en oppdeling etter lokale plansoner).
- Oversikt over når de ulike utbyggingsområdene og utviklingspotensialene forventes å bli bygget ut (lokale vurderinger).
- **Klimagassregnskap som følge av arealbruksendringer**
- **Tap av friluftsområder og forringelse av naturopplevelser**
- **Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord**

4.3 Konsekvensutredninger (KU)

Som en del av beslutningsgrunnlaget for dette planarbeidet skal det utarbeides en konsekvensutredning. Det vil i hovedsak være de delene av planen som innebærer ny utbygging, og/eller som innebærer endringer i forhold til gjeldende plan som omfattes av utredningskravet. Krav om konsekvensutredning utløses av følgende forhold:

- Avsetting av nye områder til utbyggingsformål
- Endring av utbyggingsformål

Formålet med konsekvensutredningen er å gi en vurdering og beskrivelse av mulig vesentlige virkninger planen kan ha for samfunn og miljø. Ved endring av formål for allerede avsatte utbyggingsområder vil kun relevante tema og konsekvenser ved selve endringen utredes. Det legges ikke opp til ny utredning av allerede regulerte utbyggingsområder dersom det kun er snakk om mindre justeringer av type formål eller grensesetting.

Konsekvensutredningen skal være en vurdering på overordnet nivå av de enkelte forslag til nye utbyggingsområder. Utredningen vil være basert på fagkunnskap og faglig skjønn.

Med utgangspunkt i en beskrivelse av viktige miljø- og samfunnsforhold skal det i konsekvensutredningen gis en beskrivelse og vurdering av virkningene som planen kan få for miljø og samfunn.

Det skal redegjøres for den samlede virkningen av arealbruksendringen.

Når det gjelder relevante vurderingskriterier skal det gis en kort redegjørelse for datagrunnlaget og metodene som er benyttet for å beskrive virkningene, herunder usikkerhet knyttet til innsamling og bruk av data og metoder. Metoden for konsekvensutredninger til kommuneplanens arealdel følger av Miljøverndepartementets (nå Kommunal- og moderniseringsdepartementet) veileder T-1493.

Hensikten med en konsekvensutredning er å undersøke om nye tiltak eller endringer i planen kan medføre vesentlige konsekvenser for samfunn eller miljø. Konsekvensutredning på kommuneplan-nivå vil være en grovmasket utredning og vurdering av forskjellige arealstrategier. Temaer som kan være aktuelle å utrede vises i forskrift om konsekvensutredninger §21. Beskrivelsen skal omfatte positive, negative, direkte, indirekte, midlertidige, varige, kortsiktige og langsiktige virkninger. **Alternativvurderinger av utbyggingsarealer redegjøres for når tiltak medfører arealkonflikt med hensynsynssoner, regionale og nasjonale interesser.**

Det skal også gis en vurdering av virkningene av de samlede arealbruksendringene i planen.

4.4 Samfunnssikkerhet, ROS-analyser

Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) skal gjennomføres ved alle arealplaner, og vil utgjøre en del av beslutningsgrunnlaget for kommuneplanens arealdel.

ROS-analysen kan være overlappende med konsekvensutredningen og vil derfor være en integrert del av konsekvensutredningen.

Planbeskrivelsen vil inneholde en oppsummering av ROS-analysen.

5 Fremdrift

5.1 Planprosessen og fremdrift i korte trekk

Figuren nedenfor viser hvordan planprosessen skal gjennomføres. Planforslaget utarbeides med grunnlag i planprogrammet, og det som har kommet fram gjennom utredninger og innspill. Planforslaget skal bestå av plankart, planbestemmelser og en planbeskrivelse (inkludert risiko- og sårbarhetsanalyse og konsekvensutredning).

